

Транскордонне підприємництво – досягнення і проблеми на шляху євроінтеграції

Транскордонне співробітництво, як засіб вирішення прикордонними регіонами спільних проблем, є одним із важливих механізмів активізації економічного розвитку суміжних прикордонних територій.

В умовах сучасної фінансово-економічної кризи транскордонне співробітництво, особливо на регіональному рівні, набуває нового виміру, без якого важко було б ефективно вирішити сучасні проблеми розвитку. Це виникає з факту, що негативні явища, які супроводжують сучасні економічні, соціальні і екологічні процеси, мають наднаціональний характер і виходять за межі кордону. Тому для їх вирішення потрібна взаємодія усіх учасників згаданих процесів, оскільки лише завдяки спільним діям можна ефективно боротися з такими проблемами, як зростання диспропорцій у рівні розвитку, бідність, безробіття, деградація навколишнього середовища тощо.

Транскордонна співпраця є підставою для взаємного пізнання людей і зрозуміння специфіки функціонування соціально-економічних структур сусідніх регіонів. Немає сумніву, що таке співробітництво потрібне українсько-польським регіонам, яке на даному етапі обмежується певними бар'єрами – перш за все, відсталістю у розвитку згаданих регіонів, порівняно

із центральними, відмінністю інституційних структур (зокрема, рівні місцевих органів самоврядування), а також, у зв'язку із зміною ситуації у регіоні після вступу Польщі до ЄС та підписання Шенгенської угоди.

Дослідженню транскордонного співробітництва у різних форматах, зокрема в мовах глобалізації та євроінтеграції, присвячено багато наукових праць, про що свідчить досить обширний (124 роботи) список першоджерел, опрацьованих І.Р. Михасюком, З.М. Залогою, О.Є. Сухаєм – авторами монографії «Розвиток транскордонного підприємництва в українсько-польських євро регіонах».

Рецензована монографія у структурному відношенні містить передмову, сім розділів, короткий зміст та додатки.

Обравши за формат дослідження транскордонне підприємництво, автори розкривають головні підвалини його формування та перспектив розвитку, аналізуючи проблеми і механізми європейської інтеграції та регіоналізації у глобальних умовах, основні засади транскордонного співробітництва, зокрема у польсько-українських євро регіонах.

Цікаво і змістовно щодо можливо-го його плідного використання в умовах України окреслено шлях Польщі до ЄС, питання формування та розпо-

ділу трудових ресурсів на спільному польсько-українському ринку праці та механізми використання трудових ресурсів при організації агропромислового бізнесу, шляхи активізації туристичного бізнесу, з огляду на значні досягнення польських бізнесменів у цій сфері.

Монографія присвячена дослідженню сучасних євроінтеграційних процесів та їхнього впливу на розвиток підприємництва в прикордонному регіоні, а також визначенню механізму інтегрування прикордонного регіону в європейський економічний простір. Визначено особливості та перспективи розширення і поглиблення євроінтеграції. Виявлено специфіку розвитку підприємництва в прикордонному регіоні в контексті євроінтеграційних процесів. Проведено аналіз та оцінку світового досвіду розвитку підприємництва в прикордонному регіоні з позицій можливості використання їх досвіду у вітчизняній економіці.

Стислий аналіз функціонування підприємницької сфери свідчить, що для радикальної зміни ситуації з метою подолання негативних тенденцій потрібно негайне прийняття відповідних заходів впливу на підприємницький сектор економіки з врахуванням складності і багатогранності підприємницької діяльності, що в свою чергу передбачає вирішення багатьох нагальних проблем, віднайдення балансу інтересів підприємців і суспільства у всіх вимірах, розробку нової ідеології управління процесами розвитку підприємництва, в якій функції і завдання держави повинні зміститися з пе-

реважно адміністративно-командних позицій на обслуговуючі, орієнтовані на створення умов, необхідних для ефективного розвитку підприємництва.

Зважаючи на недостатню розробленість питань прикордонного співробітництва у сфері підприємництва, постає необхідність максимального зближення і гармонізації національного законодавства з європейським, особливо у сфері фінансового, податкового, зовнішньоторговельного і митного регулювання, спільного пошуку взаємоприйнятних механізмів, здатних зберегти і розвинути позитивну динаміку торговельно-економічних відносин, забезпечити наближення України до ЄС. У цьому зв'язку особливого значення набуває координація місцевими органами влади діяльності підприємств і організацій прикордонних областей, оскільки процес налагодження відносин визначений лише де-юре, а де-факто реалізація заходів відбувається лише частково, за окремими заходами. Зважаючи, що прикордонні території – це природний торговельний шлях і транспортний коридор міжнародного руху товарів і послуг, праці і капіталу, активізація їх потенціалу шляхом розвитку транскордонного підприємництва буде важливим чинником прискорення інтеграційного поступу України до ЄС.

Монографія є цікавою не лише для спеціалістів, а й для всіх, хто вболіває за долю України як потенційного члена Євросоюзу.

Надійшло 18.11.2009 р.